

Ano ang Katotohanan? - Bilang Isa

Ang Balangkas ng Katotohanan: Kapahayagan, Mga Propetikong Pagkakatulad, at ang Alpha at Omega

Jeff Pippenger
2023-08-05

Bago natin talakayin ang paksa hinggil sa kung ano ang katotohanan, pinapansin natin na sinimulan natin ang pag-aaral na ito sa unang tatlong talata ng Pahayag, kabanata 1, at pagkaraan ay nagdagdag tayo ng isang artikulo hinggil kay Elias. Ilan sa mga layunin ng mga pag-aaral na ito ay ang pagtukoy sa gampanin ng Estados Unidos sa propesiya, ang pagbubukas ng mensahe ng Pahayag ni Jesucristo, ang pagkilala sa gampanin ng mga propeta bilang mga sagisag ng bayan ng Diyos, at ang pagsasaalang-alang sa mga implikasyon ng kahulugang si Jesus ang Alfa. Ipinakita natin na ang unang tatlong talata ng Pahayag ay sumasang-ayon at tumutugma sa mga huling talata ng Pahayag, at sa kapuwa pasimula at wakas, kinikilala ni Jesucristo ang Kanyang sarili bilang ang Alfa at Omega, ang pasimula at ang wakas, ang una at ang huli.

Gumamit kami ng isang maikling pagtalakay hinggil kay Elias sa ikalawang pag-aaral upang ipakita na ang mga pambungad na talata ng Bibliya ay umaayon sa mga pangwakas na talata ng kapwa Lumang at Bagong Tipan, at higit pa rito, na ang mga pambungad na talata ng Bagong Tipan ay umaayon din sa pasimula o sa wakas, sa alinmang pananaw sa Bibliya, maging bilang isang kabuuan o bilang dalawang Tipan.

Isa pang puntong aming pinagsisikapang linangin ay ang pagkaunawa na ang Kadiyosan ay kumilos upang dahan-dahang ihayag ang kabuuan ng Pagka-Diyos sa buong kasaysayan. Kaya nga aming binigyang-diin na habang umuusad ang panahon sa biblikal na tema ng kasaysayan ng tipan, ang Diyos, hakbang-hakbang, ay lalo at lalo pang inihahayag ang Kanyang mga katangian sa pamamagitan ng simbolismo ng Kanyang iba't ibang pangalan. Ang Makapangyarihang Diyos ay nagsalita kay Abraham, at ang gayunding Diyos ay nagsalita kay Moises, ngunit ipinaalam kay Moises na mula roon ay makikilala ang Kanyang pangalan bilang Jehova. Pagdating naman ni Cristo, ipinakilala Niya ang Kanyang sarili sa pamamagitan ng isang pangalang hindi kilala sa Lumang Tipan, maliban sa isang pagpapahayag ng pangalang iyon ng isang Babilonyo sa ikatlong kabanata ng Daniel. Hindi lamang ipinahayag ni Jesus na Siya ang bugtong na Anak ng Ama, kundi sa nasabing yugto ng kasaysayan ng tipan ay ipinakilala rin Niya ang Kanyang sarili bilang ang Anak ng Tao. Binigyan din ng Diyos ang Milleritang Adventismo ng isang pangalan nang Siya ay pumasok sa isang tipan sa pasimula ng Adventismo.

“Sa panahong ito, na tayo’y lubhang malapit na sa wakas, magiging gayon ba tayo kakawangis ng sanlibutan sa gawa at pamumuhay, na ang mga tao’y maghahanap ngunit walang makikitang bayang pinangalanan ng Diyos? Ipagbibili ba ng sinuman ang ating mga natatanging katangian bilang bayang hinirang ng Diyos kapalit ng anumang kapakinabangang maibibigay ng sanlibutan? Ituturing ba na may dakilang halaga ang pabor ng mga sumasalangang sa kautusan ng Diyos? Iisipin ba ng mga pinangalanan ng Panginoon na

Kanyang bayan na may kapangyarihang hihigit sa dakilang AKO? Pagsisikapan ba nating pawiin ang mga natatanging punto ng pananampalataya na naging sanhi upang tayo’y maging mga Adventista ng Ikapitong Araw?” Evangelism, 121.

Ang pangalang iginawad sa mga Seventh-day Adventist ay iginawad ng Panginoon, at si Kapatid na White ay madalas tumutukoy sa mga Adventista bilang bayang pinangalanan ng Diyos. Ang “denominated” ay nangangahulugang pinangalanan. Ang tanging dalawang iglesia na kinikilala ni Kapatid na White bilang bayang pinangalanan ng Diyos ay ang sinaunang Israel at ang makabagong Israel.

Samakatuwid, habang sumusulong tayo sa ating pag-aaral ng aklat ng Pahayag, iminumungkahi ko na ang "bagong pangalan" na ibinubunyag sa mga taga-Filadelfia, na inilarawan din bilang ang isandaang apatnapu't apat na libo, ay malaking bahagi ng propetikong lihim na inaalisan ng selyo mismong bago magsara ang probasyon.

Ang magtatagumpay ay gagawin kong haligi sa templo ng aking Diyos, at hindi na siya lalabas pa; at isusulat ko sa kaniya ang pangalan ng aking Diyos, at ang pangalan ng lungsod ng aking Diyos, na siyang bagong Jerusalem, na bumababa mula sa langit buhat sa aking Diyos; at isusulat ko sa kaniya ang aking bagong pangalan. Ang may pandinig ay makinig sa sinasabi ng Espiritu sa mga iglesia. Apocalipsis 3:12, 13.

Ang panghuling mensaheng babala ay ang mensahe ng Pahayag ni Jesucristo, at ito ay isang pagpapahayag ng Kanyang likas.

“Yaong mga naghihintay sa pagdating ng Kasintahang Lalaki ay nararapat na sabihin sa mga tao, ‘Narito ang inyong Diyos.’ Ang mga huling sinag ng mahabaging liwanag, ang huling mensahe ng kahabagan na ibibigay sa sanlibutan, ay isang pagbubunyag ng Kanyang mapagmahal na likas. Ang mga anak ng Diyos ay nararapat na ipamalas ang Kanyang kaluwalhatian. Sa kanilang sariling buhay at likas ay nararapat nilang ibunyag kung ano ang nagawa para sa kanila ng biyaya ng Diyos.” Christ’s Object Lessons, 415, 416.

Marami pa kaming itatala hinggil kay Jesus bilang ang Salita, ngunit ngayo’y tatalakayin natin ang salitang 'katotohanan.' Ang pagkaunawa sa "katotohanan," gayundin sa salitang "katotohanan," at maging sa mga titik na ginagamit upang bumuo ng "isang salita ng katotohanan," ay pagkaunawa sa likas na katangian ni Cristo.

Kaya’t sinabi sa kaniya ni Pilato, Ikaw nga ba ay isang hari? Sumagot si Jesus, Ikaw ang nagsasabi na ako’y hari. Sa layuning ito ako’y ipinanganak, at sa dahilang ito ako naparito sa sanlibutan, upang magpatotoo sa katotohanan. Bawat isa na nasa katotohanan ay nakikinig sa aking tinig. Sinabi sa kaniya ni Pilato, Ano ang katotohanan? At nang masabi niya ito, muling lumabas siya patungo sa mga Judio, at sinabi sa kanila, Wala akong nasumpungang anumang sala sa kaniya. Juan 18:37, 38.

Ang salitang Griyego na isinalin bilang “katotohanan” sa talata ay hinango mula sa isang salitang Hebreo, na siya ring isang titik at maging isang bilang. Ang unang titik ng alpabetong Hebreo ay “aleph.” Sa katunayan, ang unang dalawang titik ng alpabetong Hebreo ay “aleph” at “beth,” at ang

mga ito ay napakapareho sa unang dalawang titik sa Griyego na “alpha” at “beta.” Kapag pinagsama, bumubuo ang mga ito ng ugat ng salitang “alphabet.” Samakatuwid, ang salitang “alpha” (mula sa titik na Hebreo na aleph) ay ginagamit bilang isang titik, isang salita, isang bilang, at isa rin sa maraming pangalan ni Jesus.

Nang itanong ni Pilato, "Ano ang katotohanan?" nauna nang sinabi sa kanya ni Jesus na ang dahilan kung bakit Siya "pumarito sa sanlibutan," at gayundin ang dahilan kung bakit Siya "ipinanganak," ay upang magpatotoo sa "katotohanan." Idinagdag Niya na "ang bawat nasa katotohanan ay nakikinig" sa Kanyang tinig.

Mapalad ang bumabasa, at ang mga nakikinig sa mga salita ng propesiyang ito, at tinutupad ang mga bagay na nasusulat dito; sapagkat malapit na ang panahon. Apocalipsis 1:3.

KATOTOHANAN: G225-Mula sa G227; katotohanan: - totoo, X tunay, katotohanan, katotohanan. G227-Mula sa G1 (bilang isang pantangging partikulo) at G2990; totoo (bilang hindi nagkukubli): - totoo, tunay, katotohanan. G1; A. Na nagmula sa Hebreo; ang unang titik ng alpabeto: sa talinghaga lamang (mula sa gamit nito bilang isang panandang pamilang) ang una. Alpha.

Sinabi sa kaniya ni Jesus, Ako ang daan, ang katotohanan, at ang buhay: walang sinuman ang makaparoroon sa Ama, kundi sa pamamagitan ko. Juan 14:6.

Nang sinabi ni Jesus, "Ako ang ... katotohanan," sinabi Niya na Siya ay isang titik, isang bilang, at isang salita; sapagkat ang titik na alpha, ang salitang "alpha," at ang bilang na "alpha" ay pawang "katotohanan." Sa aklat ni Daniel, inihayag ni Cristo ang Kanyang sarili bilang ang kamangha-manghang tagapagbilang, na siyang kahulugan ng salitang Hebreo na "Palmoni," na isinalin bilang "ang tiyak na banal na nagsalita," sa Daniel walo.

Nang magkagayo’y narinig ko ang isang banal na nagsasalita, at ang isa pang banal ay nagsabi sa banal na yaong nagsasalita, Hanggang kailan ang pangitain tungkol sa palaging handog, at sa pagsalangsang ng pagkatiwangwang, na kapuwa ang santuario at ang hukbo ay ibinibigay upang yurakan? At sinabi niya sa akin, Hanggang sa dalawang libo at tatlong daang araw; kung magkagayo’y malilinis ang santuario. Daniel 8:13, 14.

Ang “isang banal” sa talatang labintatlo ay si “Palmoni” - ang kamangha-manghang tagabilang, o ang tagabilang ng mga lihim. Sa dalawang talatang ito inilalahad ang hula ng 2300 taon at ang dalawang hula ng 2520 taon. Ang 2300 taon ay tumutukoy sa “santuwaryo” at ang dalawang hulang 2520 taon ay tumutukoy sa “hukbo,” sapagkat kapwa ang santuwaryo at ang hukbo ay yuyurakan ng Roma. Ang dalawang hulang 2520 taon ay kumakatawan sa pagyurak sa santuwaryo ng Diyos at sa Kaniyang bayan. Tatlong malalalim na magkakaugnay na hula na nakabatay sa panahon, sa mismong bahagi ng Biblia kung saan ipinakikilala ni Jesus ang Kaniyang sarili bilang ang kamangha-manghang tagabilang ng mga lihim. Hindi lamang na pinili Niya ang dalawang talatang ito upang ipakilala ang Kaniyang sarili bilang Panginoon ng panahon, kundi ang dalawang talata kung saan inihahayag Niya ang Kaniyang sarili ang tumutukoy sa panahon kung kailan Siya papasok sa tipan sa makabagong espirituwal na Israel, at ang dalawang talatang iyon din ang saligan at sentral na haligi ng Adventismo.

“Ang kasulatan na, higit sa lahat ng iba, ay naging kapwa saligan at haliging sentral ng pananampalatayang Advent ay ang pahayag, ‘Hanggang sa dalawang libo at tatlong daang araw; kung magkagayo’y malilinis ang santuwaryo.’ [Daniel 8:14.]” Ang Dakilang Tunggalian, 409.

Sa panahon ng wakas noong 1798, nabuksan ang selyo ng aklat ni Daniel, at dumating sa kasaysayan ang unang mensahe ng anghel, na nagbigay-tanda sa paglago ng kaalamang propetiko na naganap sa kapanahunan ng kilusang Millerita, na siyang pasimula ng Adventismo ng Ikapitong Araw. Nang nabuksan sa mga Millerita ang selyo ng aklat ni Daniel, naunawaan ang isang mensahe mula kay Palmoni—isang mensahe ukol sa panahon. Ang Salita ng Diyos ay kailanma’y hindi nabibigo, at lagi nitong iniuugnay ang wakas sa pasimula. Kaya, sa katapusan ng Adventismo ay tiyak na magkakaroon ng isang paghahayag ng Kanyang likas, gaya ng naganap sa kasaysayan ng mga Millerita. Ang katotohanang ito ay nakasalig sa pasimula at sa katapusan ng Adventismo, ngunit nakasalig din ito sa ipinahayag na ugnayan ng aklat ni Daniel at ng Aklat ng Apocalipsis. Ang aklat ni Daniel at ang Aklat ng Apocalipsis ay kumakatawan sa iisang aklat, at sa gayong pagkakatawan, sila ay dalawang saksi, ang una ay si Daniel at ang huli ay ang Apocalipsis.

Ang mga aklat ni Daniel at ng Apocalipsis ay iisa. Ang isa ay propesiya, ang isa nama'y pagbubunyag; ang isa'y aklat na tinatakan, ang isa nama'y aklat na binuksan. Seventh-day Adventist Bible Commentary, tomo 7, 972.

Ang Aklat ni Daniel at ang Aklat ng Apocalipsis ay dalawang aklat na bumubuo ng iisang aklat, gaya ng Biblia, na iisang aklat na nahahati sa Lumang Tipan at Bagong Tipan, o sa pasimula at wakas. Sa Apocalipsis kabanata labing-isa, ang dalawang saksi na ipinakikilala bilang Moises at Elias ay ang Lumang Tipan at ang Bagong Tipan.

“Tungkol sa dalawang saksi ay nagpahayag pa ang propeta: ‘Ito ang dalawang punong olibo, at ang dalawang kandelyero na nakatayo sa harapan ng Diyos ng lupa.’ ‘Ang iyong salita,’ wika ng mang-aawit, ‘ay ilawan sa aking mga paa, at liwanag sa aking landas.’ Apocalipsis 11:4; Awit 119:105. Ang dalawang saksi ay kumakatawan sa mga Kasulatan ng Lumang at ng Bagong Tipan.” Ang Dakilang Paglalaban, 267.

Si Daniel at si Juan ay dalawang saksi na kapwa inusig, kapwa dinala sa pagkabihag, kapwa pinagkalooban ng iisang linya ng kasaysayang propetiko upang itala, kapwa kumakatawan sa isang daan at apatnapu’t apat na libo, kapwa nabuhay sa panahong kasunod ng pagkawasak ng Jerusalem, at kapwa mga sagisag ng kamatayan at muling pagkabuhay (si Juan mula sa kumukulong langis at si Daniel mula sa yungib ng mga leon).

Tinutukoy ni Daniel ang isang natatanging kapahayagan ng katangian ni Cristo, at ginagawa niya ito sa dalawang talatang tinatawag ng inspirasyon na “sentral na haligi at saligan” ng Simbahang Adventista ng Ikapitong Araw. Ang dalawang talatang iyon ang “capstone,” ang huling batong inilagay sa mga pundasyong kinakatawan ng mga gawa ni William Miller. Ang capstone ay nagdala ng pagkaunawa tungkol sa santuwaryong makalangit, sa kautusan ng Diyos, sa Sabat, sa paghuhukom na pagsisiyasat, at sa tatlong anghel ng Apocalipsis labing-apat. Si Daniel ang simula ng aklat, si Juan ang wakas.

Ang panulat ni Juan ay magpapakilala ng isang kapahayagan ng likas ni Cristo sa katapusan ng Adbentismo. Sa pasimula ng makabagong Israel, inihayag Niya ang sarili bilang ang Kahanga-hangang Tagabilang, ang Manlilikha ng lahat ng bagay na matematikal; at sa katapusan ng makabagong Israel, inihahayag Niya ang sarili bilang ang Kahanga-hangang Lingguwista. Siya ang Manlilikha ng lahat ng may kinalaman sa wika, maging ang balangkas ng wika, ang mga tuntunin ng balarila, ang mga salita, at pati ang mga titik ng alpabeto. Siya ang lumikha ng komunikasyong isinasakatuparan sa pamamagitan ng mga salita, na pinamamahalaan ng mga tuntunin ng balarila, maging nakasulat man o binibigkas, at isinusulat sa isang alpabetong ayon sa Kanyang disenyo; at higit pa roon, Siya ang Salita. Sa pamamagitan ng Salitang iyon, binabago Niya ang mga bulag at hindi handang taga-Laodicea upang maging mga pinabanal na taga-Filadelfia.

Pakabanal mo sila sa pamamagitan ng Iyong katotohanan: ang Iyong salita ay katotohanan.
Juan 17:17.

Ang salitang isinalin bilang “sanctify” ay nangangahulugang gawing banal. Ang isang daan at apatnapu’t apat na libo ay magiging banal, at matatamo nila ang kalagayang iyon ng katangian sa pamamagitan ng “katotohanan,” o, masasabi rin, sa pamamagitan ng kaniyang “salita,” sapagkat si Jesus ang Salita at Siya ang Katotohanan.

Sa pasimula ay ang Salita, at ang Salita ay kasama ng Diyos, at ang Salita ay Diyos. Siya rin ay nasa pasimula kasama ng Diyos. Ang lahat ng bagay ay ginawa sa pamamagitan niya; at kung wala siya ay hindi nagawa ang anumang mga bagay na ginawa. Juan 1:1-3.

Pansinin na ito ang unang bagay na isinulat ni Juan sa kaniyang Ebanghelyo. Ito’y, siyempre, kaayon ng unang bagay na nakasulat sa Henesis. Dinadagdagan nito ang patotoo sa pamamagitan ng higit na malinaw na pagtukoy sa ipinahayag sa unang kabanata ng Henesis.

Nang pasimula ay nilikha ng Diyos ang langit at ang lupa. Henesis 1:1.

Ang salitang isinalin bilang “Diyos” sa unang talata ay pangmaramihan, kaya’t mula pa sa mismong “pasimula” ay ipinakikilala nito na ang Diyos ay higit sa isa. Sa “pasimula” sa Ebanghelyo ni Juan, ang Salita ay kasama ng Diyos at ang Salita ay Diyos. At ang Salita ang Maylalang.

Si Hesus ang Salita, at Kanyang ipinangyari ang Bibliya sa pamamagitan ng pagsasanib ng pagka-Diyos at pagkatao—ang pagka-Diyos na kinakatawan ng Espiritu Santo at ang pagkatao sa katauhan ng mga sumulat ng mga salitang nasa mga aklat na nakatakdang ipadala sa mga iglesya. Kaya nga, ang Bibliya ay isang pagsasanib ng pagkatao at pagka-Diyos, gaya ni Hesus. Ang Bibliya, sa kabila ng pakikilahok ng mga taong makalaman at nahulog sa kasalanan, ay banal; at ang mga lalaking sumulat nito ay banal din.

Taglay din natin ang lalong matibay na salita ng propesiya; at mabuti ang inyong gawin na ito’y inyong pagtuunan ng pansin, na gaya ng isang ilaw na nagliliwanag sa isang dakong madilim, hanggang sa magbukang-liwayway ang araw at sumikat ang tala sa umaga sa inyong mga puso; una sa lahat, nalalaman ninyo ito: na walang propesiya ng Kasulatan na nagmumula

sa sariling pagpapakahulugan. Sapagkat ang propesiya ay hindi dumating noong una sa kalooban ng tao, kundi ang mga banal na tao ng Diyos ay nagsalita habang sila'y pinakikilos ng Espiritu Santo. 2 Pedro 1:19-21.

Bagaman ang mga propeta ay mga banal na lalaki, sila'y nananatiling mga taong nahulog sa kasalanan, sapagkat ang lahat ay nagkasala at hindi nakaabot sa kaluwalhatian ng Diyos. Gayunman, ang Bibliya ay isang pagsasanib ng pagka-Diyos at pagkatao, at ito'y banal, sapagkat ang Salita ng Diyos ay naparito upang ipamalas sa Kanyang buhay at sa Kanyang nakasulat na Salita na ang pagkatao na nakisanib sa pagka-Diyos ay hindi nagkakasala. Ang totoo tungkol sa Bibliya ay totoo kay Cristo, sapagkat Siya ang Bibliya.

Inako ni Jesus sa Kanyang sarili ang makasalanang laman at kailanma'y hindi nagkasala, kaya't nagbigay Siya ng huwaran na ang pagkataong pinag-isa sa pagka-Diyos ay hindi nagkakasala.

Ang kasaysayan ng Betlehem ay isang paksaing di-mauubos. Nakatago rito ang 'kalaliman ng mga kayamanan, kapwa ng karunungan at ng kaalaman ng Diyos.' Roma 11:33. Namamangha tayo sa sakripisyo ng Tagapagligtas sa pagpapalit ng trono ng langit kapalit ang sabsaban, at ng kapisanan ng mga sumasambang anghel kapalit ang mga hayop sa kulungan. Ang kapalaluan at pag-asa sa sarili ng tao ay nasusaway sa Kanyang harapan. Gayunma'y ito'y pasimula lamang ng Kanyang kahanga-hangang pagpapakababa. Isa nang halos walang-hanggang pagpapakababa sana para sa Anak ng Diyos ang tanggapin ang likas ng tao, maging noong si Adan ay nakatindig sa kanyang kawalang-sala sa Eden. Ngunit tinanggap ni Jesus ang pagkatao noong ang lahi ay napahina na ng apat na libong taon ng kasalanan. Gaya ng bawat anak ni Adan, tinanggap Niya ang mga bunga ng pag-iral ng dakilang batas ng pagmamana. Kung ano ang mga bungang ito ay ipinakikita sa kasaysayan ng Kanyang mga makalupang ninuno. Dumating Siya taglay ang gayong pagmamana upang makibahagi sa ating mga dalamhati at mga tukso, at upang ibigay sa atin ang halimbawa ng isang buhay na walang kasalanan. *The Desire of Ages*, 48.

Si Jesus ang Salita, at kapwa si Jesus at ang Bibliya ay isang pagsasanib ng pagiging-tao at pagka-Diyos. Nang binuo ni Jesus ang Bibliya sa paglipas ng mga siglo, naglagay Siya ng mga tuntunin sa loob nito upang ang mga makakarinig ay makarinig. Ang mga tuntuning namamahala sa Bibliya ay mga katangian din ng Kanyang pagkatao.

"Sa aklat ng Apocalipsis nagtatagpo at nagwawakas ang lahat ng aklat ng Bibliya. Narito ang katapat ng aklat ni Daniel." *Mga Gawa ng mga Apostol*, 585.

Ang salitang "complement" ay nangangahulugang dalhin sa kasakdalan. Nagtatapos ang patotoo ni Daniel sa Pahayag, kaya ang patotoo ni Daniel ang pasimula at ang Pahayag ang wakas. Ang pasimula ng Pahayag ay inuulit sa katapusan ng Pahayag, at sa unang talata ng unang kabanata ni Daniel ay may digmaan sa pagitan ng literal na Israel at literal na Babilonya kung saan nagtagumpay ang Babilonya; ngunit sa pagtatapos ng kasaysayang probasyonaryo sa Daniel 11:45; 12:1, ang espirituwal na Babilonya ay nakikipagdigma sa espirituwal na Israel at, sa wakas, natalo ang Babilonya at nanaig ang Israel. Gaya ng kay Juan sa Pahayag, ang pasimula ng patotoo ni Daniel ay umaayon sa wakas ng kaniyang patotoo. Kung gayon, ano ang katotohanan?

Ang “doktrina” ay isang salitang tumutukoy sa kung ano ang nauunawaan ng isang katawan ng mga mananampalataya bilang tama. Ang layunin o gamit nito ay hindi nalilimitahan sa Biblia o sa Kristiyanidad. Sa tinatawag na Kristiyanidad, malamang na mas marami ang mga huwad na “doktrina” kaysa sa tunay, sapagkat ang Babilonyang espirituwal, ang kapapahan, ay isang kulungan ng bawat marumi at kasuklam-suklam na ibon, at ang mga ibong iyon ay sumasagisag sa kasamaan, na pinananatili at ikinukubli ng mga iglesia sa pamamagitan ng mga maling doktrina, gaya ng pinawalang-bisa na ang kautusan. Ngunit may tunay na doktrina.

Hindi pinakitid ng pagkiling ang mga pag-iisip ng mga taga-Berea. Handa silang siyasatin ang katotohanan ng mga doktrinang ipinangaral ng mga apostol. Pinag-aralan nila ang Banal na Kasulatan, hindi bunga ng pag-uusisa, kundi upang matutuhan kung ano ang nasusulat hinggil sa ipinangakong Mesiyas. Araw-araw nilang sinisiyasat ang mga kinasihang kasulatan, at habang inihahambing nila ang Kasulatan sa Kasulatan, may mga anghel ng langit na nasa piling nila, na nagbibigay-liwanag sa kanilang mga pag-iisip at tumatatak sa kanilang mga puso.

Saanman ipinapahayag ang mga katotohanan ng ebanghelyo, ang mga tapat na nagnanais na gumawa ng matuwid ay inaakay sa masigasig na pagsasaliksik ng Kasulatan. Kung, sa mga pangwakas na tagpo ng kasaysayan ng mundong ito, yaong pinangangaralan ng mga katotohanang panubok ay susunod sa halimbawa ng mga taga-Berea, na sinisiyasat ang Kasulatan araw-araw at inihahambing sa salita ng Diyos ang mga mensaheng ipinangangaral sa kanila, magkakaroon sana ngayon ng malaking bilang na tapat sa mga alituntunin ng kautusan ng Diyos, sa halip na ngayon ay kakaunti lamang. Subalit kapag iniharap ang mga katotohanan ng Biblia na hindi popular, marami ang tumatangging gawin ang gayong pagsisiyasat. Bagaman hindi nila kayang pabulaanan ang maliwanag na mga turo ng Kasulatan, nagpapakita pa rin sila ng sukdulang pag-aatubiling pag-aralan ang mga katibayang iniharap. May ilan na inaakala na kahit tunay nga ang mga doktrinang ito, maliit lamang ang kabuluhan kung tanggapin man nila o hindi ang bagong liwanag, at kumakapit sila sa mga kaaya-ayang alamat na ginagamit ng kaaway upang iligaw ang mga kaluluwa. Sa gayo’y nabubulag ng kamalian ang kanilang kaisipan, at sila’y nahihwalay sa langit.

"Hahatulan ang lahat ayon sa liwanag na ipinagkaloob sa kanila. Ipinapadala ng Panginoon ang Kaniyang mga sugo na may dalang mensahe ng kaligtasan, at ang mga nakikinig ay pananagutin Niya sa paraan ng kanilang pagtrato sa mga salita ng Kaniyang mga lingkod. Ang mga taos-pusong naghahanap ng katotohanan ay magsasagawa ng masusing pagsisiyasat, sa liwanag ng salita ng Diyos, hinggil sa mga doktrinang iniharap sa kanila." Acts of the Apostles, 231, 232.

May mga "doktrina" na siyang "mga katotohanan ng Ebanghelyo," at nararapat na siyasatin ang mga ito. Ang ilan, (kung hindi man lahat), ay mga "katotohanang panubok." Ang Araw ng Sabat ay isang katotohanang panubok na madaling maunawaan. May mga tunay at may mga huwad na doktrina. Ang ilan sa mga tunay na doktrina ay naglalatag ng pagsubok sa mga nakaririnig ng mga ito. Mayroon ding isang uri ng katotohanan na nakalaan para sa isang tiyak na panahon. Ang mga katotohanang ito ay tinatawag na "kasalukuyang katotohanan."

Maraming mahahalagang katotohanan ang nakapaloob sa Salita ng Diyos, ngunit ang “kasalukuyang katotohanan” ang kailangan ng kawan ngayon. Nakita ko ang panganib na ang mga sugo ay lumalayo mula sa mahahalagang punto ng kasalukuyang katotohanan upang maglagi sa pagtalakay ng mga paksang hindi naglilingkod sa layuning pag-isahin ang kawan at pakabanalin ang kaluluwa. Dito, sasamantalahin ni Satanas ang bawat posibleng pagkakataon upang mapinsala ang adhikain.

Ngunit ang mga paksang gaya ng santuwaryo na kaugnay ng 2300 araw, ang mga utos ng Diyos, at ang pananampalataya ni Jesus, ay lubos na angkop upang ipaliwanag ang nakaraang kilusang Advent at ipakita kung ano ang ating kasalukuyang katayuan, patibayin ang pananampalataya ng mga nag-aalinlangan, at magbigay ng katiyakan sa maluwalhating hinaharap. Madalas kong nakita na ang mga ito ang mga pangunahing paksang dapat pagtuunan ng pansin ng mga mensahero. *Early Writings*, 63.

Madalas gamitin ng mga Adventista ang talatang ito upang iwasan ang tunay na sinasabi nito. Iginigiit nila na ang dapat lamang bigyang-diin sa ating mga mensahe ng “kasalukuyang katotohanan” ay ang santuwaryo, ang 2300 araw, ang mga utos, at ang pananampalataya ni Jesus. Ginagawa nila ang pag-angking ito upang iwasan ang tinutukoy tungkol sa apat na paksang ito.

Ang layunin ng apat na dakilang katotohanang ito ay na ang mga ito ay “ganap na inihanda upang ipaliwanag ang nakalipas na kilusang Adbentista at ipakita kung ano ang ating kasalukuyang kalagayan, patatagin ang pananampalataya ng mga nag-aalinlangan, at magbigay ng katiyakan sa maluwalhating hinaharap.” Ang apat na doktrina ng kasalukuyang katotohanan na ito ay inilaan upang ipakita na ang simula ng Adbentismo (ang nakaraang kilusang Adbentista) ay naglalarawan sa wakas ng Adbentismo (ang ating kasalukuyang kalagayan). Ang apat na pangunahing doktrinang iyon ay “ganap na inihanda” upang ipaliwanag ang prinsipyong ang wakas ay inilalarawan ng simula. Ayon sa siping ito ng inspirasyon, ito ang “kasalukuyang katotohanan” na “kailangan ngayon ng kawan.”

Ang sinaunang Israel ang pasimula ng Israel, at ang makabagong Israel ang wakas. Ang sinaunang literal na Israel ay nagsilbing tipo ng bayan ng mga Seventh-day Adventist mula sa panahon ng wakas noong 1798 hanggang sa batas sa Linggo. Bago ang unang pagparito ni Cristo, ang "kasalukuyang katotohanan" ay hindi nakita ng mga Judio, sapagkat sila’y bulag (Laodiceano) dahil sa kanilang pagsandig sa mga kaugalian at tradisyon.

Nais nating maunawaan ang kapanahunang ating kinalalagyan. Ni kalahati man ay hindi natin ito nauunawaan. Ni kalahati man ay hindi natin ito naisasaloob. Nanginginig ang aking puso kapag iniisip ko kung gaano katindi ang kaaway na ating kahaharapin, at kung gaano kakapos ang ating paghahanda upang siya’y harapin. Ang mga pagsubok ng mga anak ni Israel, at ang kanilang saloobin mismong bago ang unang pagdating ni Cristo, ay paulit-ulit na iniharap sa akin upang ilarawan ang kalagayan ng bayan ng Diyos sa kanilang karanasan bago ang ikalawang pagdating ni Cristo—kung paanong hinanap ng kaaway ang bawat pagkakataon upang sakupin ang mga isipan ng mga Judio, at ngayon ay pinagsisikapan niyang bulagin ang mga isip ng mga lingkod ng Diyos, upang hindi nila mapagkilala ang mahalagang katotohanan. *Mga Piling Mensahe*, aklat 2, 406.

Ayon sa susunod nating sanggunian, nawala sa paningin ng mga Hudyo ang “orihinal na katotohanan ng Diyos,” at ang orihinal na katotohanang iyon para sa mga Hudyo ay ang kasaysayan ng pagpapalaya mula sa Ehipto. Ang kasaysayan ng naturang pagpapalaya ang kanilang orihinal na katotohanan; iyon ang katotohanang iniatas sa kanila na ituro sa kanilang mga anak sa buong sali’t salinlahi. Sila ay nabigo, gaya rin ng pagkabigo ng Adbentismo. Upang iharap ang katotohanan sa mga Hudyong nabulagan, inilagay ni Hesus ang katotohanan sa isang balangkas.

Noong kapanahunan ng Tagapagligtas, gayon na lamang nilang natabunan ng buntong ng basura ng tradisyon at alamat ang mahahalagang hiyas ng katotohanan, anupa’t hindi na mapag-iba ang totoo sa huwad. Naparito ang Tagapagligtas upang alisin ang basura ng pamahiin at ng matagal nang kinagisnang mga kamalian, at upang isaayos ang mga hiyas ng salita ng Diyos sa balangkas ng katotohanan. Ano ang gagawin ng Tagapagligtas kung Siya’y paririto sa atin ngayon gaya ng pagparito Niya noon sa mga Hudyo? Kinakailangan Niyang gawin ang katulad na gawain sa pag-aalis ng basura ng tradisyon at seremonya. Lubhang nabagabag ang mga Hudyo nang gawin Niya ang gawaing ito. Nawala sa kanilang pananaw ang unang katotohanan ng Diyos, ngunit muli itong iniharap ni Cristo sa paningin. Ang ating gawain ay palayain ang mahahalagang katotohanan ng Diyos mula sa pamahiin at kamalian.

Ang mga maluluwalhating katotohanan ay inilibing at itinago sa paningin, at naging walang ningning at hindi kaakit-akit dahil sa kamalian at pamahiin. Inihahayag ni Jesus ang liwanag ng Diyos, at inilalantad ang marikit na ningning ng katotohanan sa buong banal nitong kaluwalhatian. Napupuno ng paghanga ang mga isipan ng mga tapat. Naaakit ang kanilang mga puso sa banal na damdamin tungo sa kanya na naglabas ng mga hiyas ng katotohanan at ipinamalas ang mga ito sa kanilang pag-unawa.

Naunawaan ng mga Hudyo ang ilang bahagi ng katotohanan, at nagturo sila ng ilang bahagi ng salita ng Diyos; ngunit hindi nila nabatid ang malawak na abot at saklaw ng kautusan ng Diyos. Winalis ni Cristo ang mga dumi ng tradisyon, at inihayag ang tunay na ubod at puso ng mga layunin ng Diyos. Nang gawin niya ito, sila’y nagpuyos sa galit na wala nang pagpipigil. Nagpalaganap sila ng mga maling ulat mula sa isang bayan hanggang sa iba, na winawasak daw ni Cristo ang gawain ng Diyos. Ngunit habang inalis ni Jesus ang mga lumang anyo, muli niyang ibinalik ang mga lumang katotohanan, at inilagay ang mga ito sa balangkas ng katotohanan. Itinugma at pinag-ugnay-ugnay niya ang mga ito, na bumuo ng isang ganap at may simetriyang kaayusan ng katotohanan. Ito ang gawaing isinagawa ng ating Tagapagligtas; at ngayon, ano ang ating gagawin? Hindi ba tayo gagawa nang kaayon ni Cristo? Pababayaan ba nating maghari sa atin ang sabi-sabi? Pahihintulutan ba nating ikubli sa atin ng sarili nating mga guniguni ang liwanag ng Diyos? Tayo ay dapat magbasa nang masinsinan, makinig nang may pagkaunawa, at ituro rin sa iba ang mga bagay na ating natutuhan. Dapat tayong laging manabik sa tinapay ng buhay, laging maghanap ng tubig na buhay at ng niyebe ng Lebanon, upang magawa nating akayin ang bayan sa buhay at nagpapalamig na tubig ng bukal ng katotohanan.

Sa Kanyang unang pagparito si Jesus ay “muling itinatag ang mga dating katotohanan, inilagay ang mga ito sa balangkas ng katotohanan. Itinugma at pinag-ugnay Niya ang mga ito, na bumubuo ng

isang ganap at simetrikong sistema ng katotohanan.” Ginamit ni Jesus ang kasaysayan sa pasimula ng sinaunang Israel upang muling itatag ang mga dating katotohanan, at ginawa Niya ito sa pamamagitan ng pagtatapat sa mga katotohanang iyon (ayon sa paksa) at ng kanilang pag-uugnay (paralelo, linya sa linya). Ginawa Niya ito upang palayain ang mga Hudyo mula sa mga kaugalian at tradisyong nagbulag sa kanila. Ang kasaysayang iyon ang pangwakas na kasaysayan ng literal na Israel.

Ang Adventismo ay inuulit ang pangwakas na yugto ng kasaysayan ng sinaunang Israel, at ang paglalagay ng katotohanan sa isang balangkas, upang maalís ang Laodiceanong pagkabalag na dulot ng tradisyon at kaugalian, ay isinasagawa ngayon gaya noong si Cristo’y nakipag-ugnayan sa mga Judio. Ang mga "lumang katotohanan" ay dapat ilagay sa "balangkas" ng katotohanan, upang pagtagpuin ang mga linya ng propesiya sa iba pang mga linya ng propesiya, "linya sa linya," na magkakatatapat, sa layuning maaaring mapalaya ang isang Laodiceano mula sa kaniyang pagkabalag. Si Cristo ang ating halimbawa sa lahat ng bagay.

May mga katotohanang nasa Bibliya na kinikilala bilang doktrina, at “maraming kahanga-hangang katotohanan,” ngunit mayroon ding “kasalukuyang katotohanan” na isang “pagsubok sa mga tao ng” “salinlahi” na nabubuhay kapag inihahayag ang katotohanang iyon. Ayon sa propesiya, nagaganap ito sa ikaapat na salinlahi ng Adbentismo, at ang “kasalukuyang katotohanan” “na isang pagsubok para sa salinlahing ito” ay hindi naging pagsubok para sa mga unang salinlahi ng Adbentismo.

May ilang bagay sa Kasulatan na mahirap maunawaan, at na, ayon sa wika ni Pedro, ang mga hindi nakapag-aral at hindi matatag ay binabaluktot ang mga ito tungo sa kanilang sariling kapahamakan. Maaaring sa buhay na ito ay hindi natin magagawang ipaliwanag ang kahulugan ng bawat talata ng Kasulatan; ngunit walang mahahalagang punto ng praktikal na katotohanan na malalambungan ng hiwaga. Kapag dumating, sa pamamatnubay ng Diyos, ang panahon na susubukin ang sanlibutan sa katotohanan para sa panahong yaon, ang mga pag-iisip ay pasisiglahin ng Kaniyang Espiritu upang saliksikin ang Kasulatan, maging sa pamamagitan ng pag-aayuno at panalangin, hanggang sa, kawing pagkatapos ng kawing, ay masiyasat at mapag-ugnay sa isang sakdal na tanikala. Bawat katunayang tuwirang may kinalaman sa kaligtasan ng mga kaluluwa ay gagawing napakaliwanag na wala nang sinumang kailangang magkamali o lumakad sa kadiliman.

Samantalang sinusundan natin ang pagkakasunod-sunod ng propesiya, ang nahayag na katotohanan para sa ating kapanahunan ay malinaw na nakita at naipaliwanag. Tayo ay may pananagutan sa mga pribilehiyong ating tinatamasa at sa liwanag na tumutanglaw sa ating landas. Ang mga nabuhay sa mga nagdaang salinlahi ay may pananagutan sa liwanag na pinahintulatang tumatanglaw sa kanila. Ang kanilang mga isipan ay hinamon hinggil sa iba’t ibang punto ng Kasulatan na naging pagsubok sa kanila. Ngunit hindi nila naunawaan ang mga katotohanang ating nauunawaan. Hindi sila nananagot sa liwanag na wala sa kanila. Taglay nila ang Bibliya, gaya ng taglay natin; ngunit ang panahon ng paglalantad ng tanging katotohanan na may kaugnayan sa mga pangwakas na tagpo ng kasaysayan ng daigdig na ito ay nasa mga huling salinlahing mabubuhay sa ibabaw ng lupa.

"Ang mga tanging katotohanan ay inangkop sa mga kalagayan ng bawat salinlahi sa kani-kanilang kapanahunan. Ang kasalukuyang katotohanan, na isang pagsubok sa mga tao ng salinlahing ito, ay hindi naging pagsubok sa mga tao ng mga sinaunang salinlahi. Kung ang liwanag na gayo'y tumatanglaw sa atin tungkol sa Sabbath ng ikaapat na utos ay naibigay sana sa mga salinlahing nagdaan, pananagutin sana sila ng Diyos sa liwanag na iyon." Testimonies, volume two, 692, 693.

Para sa mga nagnanais na itanggi na may apat na salinlahi sa kasaysayan ng Adventismo, ituturo ko sa inyo ang mga Talahanayan ni Habakuk. Isang napakasimpleng paraan upang maunawaan ang katotohanang ito ay ito: ang pangalang Laodicea ay nangangahulugang isang bayang hinatulan. Ang pasimula ng Adventismo ay nagpahayag ng pagbubukas ng paghuhukom at ang wakas ng Adventismo ay nagpapahayag ng pagsasara ng paghuhukom. Ang pagsasara ng paghuhukom ay naganap sa ikatlo at ikaapat na salinlahi.

Huwag kang gagawa para sa iyong sarili ng anumang larawang inanyuan, ni ng anumang wangis ng anuman na nasa langit sa itaas, o nasa lupa sa ibaba, o nasa tubig sa ilalim ng lupa: Huwag kang yuyukod sa kanila, ni paglingkuran sila; sapagkat ako, ang Panginoon mong Diyos, ay isang Diyos na mapanibughuin, na dinadalaw ang kalikuan ng mga ama sa mga anak hanggang sa ikatlo at ikaapat na salinlahi ng mga napopoot sa akin; at nagpapakita ng kagandahang-loob sa libu-libo ng mga umiibig sa akin at tumutupad sa aking mga utos. Exodo 20:4-6.

Sa pagtatapos ng paghatol, ang huling salinlahi ng Laodiceang (isang bayang hinatulan) Adventismo ay hahatulan at iluluwa mula sa bibig ng Panginoon, gaya ng nangyari sa sinaunang Israel sa pagkawasak ng Jerusalem. Ang mga doktrinang biblikal ay mga katotohanan; mayroon ding mga katotohanang panubok, at mayroon namang mga kasalukuyang katotohanan. Ang kasalukuyang katotohanan ay laging isang katotohanang panubok, ngunit tumutukoy ito sa isang katotohanang panubok na natatanging inilaan para sa salinlahing nabubuhay sa kasalukuyan. Ngunit ang higit na malamang na katotohanan ay ito: anumang katotohanan mula sa Salita ng Diyos na pinili nating tanggihan ay naging isang katotohanang panubok na hindi natin nalampasan.

Si Jesus ang Salita ng Diyos, at Siya ang katotohanan. Ipinabatid Niya kay Pilato na ang dahilan ng Kanyang "pagdating" "sa sanlibutan" ay upang "magpatotoo sa katotohanan," at na ang bawat nakarinig sa Kanyang tinig ay "mula sa katotohanan." Ang salitang "katotohanan" na binanggit nina Pilato at Jesus ay nagmumula sa isang salitang Hebreo na isinasalin bilang "truth" at matatagpuan nang isandaan at dalawampu't pitong beses sa Lumang Tipan. Ang salitang Hebreong iyon (H571) ay isinasalin sa iba't ibang salitang Ingles, ngunit siyamnapu't dalawang beses itong isinalin bilang "truth" sa Lumang Tipan. Isa ito sa mga salitang lubhang makapangyarihan sa maraming antas.

Ang salitang isinalin bilang "katotohanan" sa Lumang Tipan ay binubuo ng tatlong letrang Hebreo, at pagdating sa mga titik na Hebreo, ang bawat titik ay may sarili nitong kahulugan, kaya ang salitang nabubuo mula sa mga titik ay pinagsasama-sama ang mga kahulugan ng bawat titik upang makabuo ng pinakaganap na kahulugan ng salita. Ang salitang "katotohanan" ay binubuo ng tatlong letrang Hebreo: ang unang titik ng alpabetong Hebreo, isang titik sa gitna, at ang huling

titik ng alpabetong Hebreo. Ang "katotohanan" sa Lumang Tipan ay kinakatawan ng una at huling mga titik ng alpabeto, na may isang titik sa gitna!

Ito ang kahulugan ng biblikal na "panuntunan ng unang pagbanggit." Ang unang pagkakataon na inilalahad ang isang paksa ang pinakamahalagang sanggunian para sa salitang iyon, na isang binhi, at taglay nito ang lahat ng DNA na kailangan upang maipagbunga ang buong salaysay. Ang ikalawang pinakamahalagang sanggunian sa "panuntunan ng unang pagbanggit" ay ang huling sanggunian, sapagkat doon pinagdurugtong ang lahat ng mga salaysay na umusbong sa pagitan ng simula at wakas. "Sa Pahayag nagkakatagpo at nagwawakas ang lahat ng mga aklat ng Bibliya," at ang Pahayag ang huling aklat ng Bibliya.

Ang salitang Hebreo na "katotohanan" na ating isinasaalang-alang ay nagsisimula sa titik "Aleph"; ang ikalabintatlong titik ay "Mem", at ang ikadalawampu't dalawang titik, na siya ring huli, ay "Tav". Siyempre, may iba't ibang nuansa sa mga pagpapakahulugan ng mga titik na ito, depende sa kung aling lingguwista ang iyong sasangguniin para sa pagpapakahulugan, ngunit ang pangkalahatang mga pagpapakahulugan ay lubhang nagbibigay-kaalaman.

א (Aleph): Unang titik ng alpabetong Hebreo; madalas itong iniuugnay sa pagkakaisa, at kumakatawan sa Pagka-Diyos at sa walang hanggan, na sumasagisag sa ugnayan sa pagitan ng Diyos at ng sangnilikha.

ב (Mem): Ikalabintatlong titik ng alpabetong Hebreo at kadalasang iniuugnay sa tubig.

ד (Tav): Huling titik ng alpabetong Hebreo, at taglay nito ang kahulugang "tanda" o "palatandaan." Kadalasang iniuugnay ito sa konsepto ng kaganapan o ang "selyo" ng paglikha. Sa sinaunang Hebreo, ang titik na Tav ay may hugis na krus.

Ang salitang Hebreo na isinasalin bilang "katotohanan" na ating isinasaalang-alang ay binubuo ng tatlong titik, na magkakasama'y kumakatawan sa walang hanggang Ebanghelyo. Ano? Madaling makilala ito kung nauunawaan mong ang mga mensahe ng tatlong anghel ay ang walang hanggang Ebanghelyo. Nakikilala ito sapagkat ang mga kahulugan ng tatlong titik na ito ay kumakatawan sa mensahe ng tatlong anghel.

Ang unang anghel ng Pahayag labing-apat ay tinutukoy ang Ebanghelyong walang hanggan at pagkatapos ay sinasabi sa buong sanlibutan na "matakot sa Diyos" at luwalhatiin Siya sa pamamagitan ng pagsamba sa Manlilikha. Ang kahulugan ng (Aleph), ang una sa tatlong titik na iyon, ay "ang Diyos na Dibino at Walang Hanggan, at, bilang Manlilikha ng sangkatauhan, ang Diyos na dapat na may paggalang na katakutan at sambahin ng mga tao."

Ang Aleph ay kumakatawan sa mensahe ng unang anghel.

Ang mensahe ng ikalawang anghel ay tumatawag sa mga tao na lumabas mula sa Babilonia, nagmamarka ng panahon kung kailan ibinubuhos ang Espiritu Santo, at tinutukoy ang paghihimagsik ng Babilonia. Ang kahulugan ng (Mem) ay nauugnay sa tubig (simbolo ng pagbubuhos ng Espiritu Santo), at ito ang ikalabintatlong titik ng alpabeto; ang bilang na labintatlo ay isang sagisag ng paghihimagsik, kaya't natutukoy ang Babilonia. Kinakatawan ng Mem ang

mensahe ng ikalawang anghel.

Ang ikatlong anghel ay nagbababala sa mga tao laban sa pagtanggap ng tanda ng hayop, at itinutukoy ang dalawang uri ng mga sumasamba at ang poot ng Diyos. Ang kahulugan ng (Tav) ay na ito'y kumakatawan sa isang "tanda" (ang tanda ng hayop); kumakatawan ito sa selyo ng paglalang (ang selyo ng Diyos). Ang mismong titik ay hugis-krus. Ang Tav ay kumakatawan sa mensahe ng ikatlong anghel.

Ano ang selyo ng Diyos na buhay, na inilalagay sa mga noo ng Kaniyang bayan? Ito ay isang tanda na mababasa ng mga anghel, ngunit hindi ng mga mata ng tao; sapagkat kailangang makita ng anghel na tagapukso ang tandang ito ng pagtubos. Ang maunawaing pag-iisip ay nakita na ang tanda ng krus ng Kalbaryo sa mga anak na ampon ng Panginoon, na lalaki at babae. Ang kasalanan ng paglabag sa kautusan ng Diyos ay inalis. Sila'y nakademit-pangkasal, at masunurin at tapat sa lahat ng mga utos ng Diyos.

"Hindi kukunsintihin ng Panginoon ang mga nakaaalam ng katotohanan kung hindi nila sinusunod ang Kanyang mga utos sa salita at sa gawa." Maranatha, 243.

Ang salitang Hebreo na isinasalin bilang "katotohanan" ay binubuo ng tatlong titik na bawat isa ay may sariling kahulugan. Ang tatlong kahulugang iyon ay mga kahulugan din ng mga mensahe ng tatlong anghel. Mga kahulugan din ang mga iyon ng mensahe ng unang anghel, sapagkat ang mensahe ng unang anghel ang mensahe sa pasimula ng Adbentismo at ang mensahe ng ikatlong anghel ang mensahe sa wakas ng Adbentismo. Sapagkat inilalarawan ni Jesus ang wakas sa pamamagitan ng pasimula, taglay ng unang anghel ang lahat ng mga palatandaang propetiko ng mensahe ng ikatlong anghel. Sa gayon, ang mga kahulugan ng tatlong titik na Hebreo ay nagiging mga sagisag hindi lamang ng mensahe ng ikatlong anghel, kundi mga sagisag din ng mensahe ng unang anghel.

Si Juan sa aklat ng Pahayag ay inutusang isulat ang mga bagay na noon ay umiiral, at sa paggawa niyon ay kasabay niyang isinusulat ang mga bagay na mangyayari pa sa hinaharap. Kanyang itinala ang pasimula upang ilarawan ang wakas. Walang pasubali, ang mga Adventista ng Ikapitong Araw ay ipinabatid na pag-aralan at ipahayag ang mensahe ng mga Milerita, na siyang mensahe ng unang anghel. Sa pag-aaral at pagpapahayag ng mga katotohanang iyon at ng kasaysayang iyon ay ipapahayag natin ang mensahe ng ikatlong anghel at uulitin ang kasaysayan ng unang anghel.

Hindi nagbibigay ang Diyos sa atin ng bagong mensahe. Narapat nating ipangaral ang mensaheng siyang naglabas sa atin mula sa ibang mga iglesia noong 1843 at 1844. Review and Herald, Enero 19, 1905.

"Ang lahat ng mensaheng ibinigay mula taong 1840 hanggang 1844 ay dapat gawing makapangyarihan ngayon, sapagkat marami ang naligaw ng landas. Ang mga mensahe ay dapat dalhin sa lahat ng mga iglesia." Manuscript Releases, tomo 21, 437.

"Ang mga katotohanang ating tinanggap noong 1841, '42, '43, at '44 ay ngayong dapat pag-aralan at ipahayag." Manuscript Releases, tomo 15, 371.

“Dumating na ang babala: Walang anumang dapat pahintulutang pumasok na yayanig sa saligan ng pananampalatayang siyang pinagtatayuan natin mula nang dumating ang mensahe noong 1842, 1843, at 1844. Ako ay nasa mensaheng ito, at buhat noon ay nakatindig ako sa harap ng sanlibutan, tapat sa liwanag na ibinigay sa atin ng Diyos. Hindi namin ninanais na alisin ang aming mga paa mula sa platapormang pinatungtungan ng mga ito habang araw-araw naming hinanap ang Panginoon sa taimtim na panalangin, humihingi ng liwanag. Inaakala ba ninyong maaari kong isuko ang liwanag na ibinigay sa akin ng Diyos? Ito’y nararapat maging gaya ng Bato ng mga Panahon. Mula pa nang ito’y ibinigay, ito na ang gumagabay sa akin.”
Review and Herald, Abril 14, 1903.

Ang mensahe ng Unang Anghel at ang kasaysayan kung saan ipinahayag ang mensaheng iyon ay kaparis at naglalarawan ng ating kasalukuyang kasaysayan—na may ilang propetikong pasubali. Ang dalawang kasaysayang iyon ay kinakatawan din ng tatlong titik na ginamit ng Dibinong lingguwista upang buuin ang salitang ‘katotohanan.’ At ang salitang ‘katotohanan’ ay kumakatawan sa Walang-hanggang Ebanghelyo.

Ang kasaysayan ng mga Millerita sa pasimula ng Adbentismo, na kumakatawan sa Unang Anghel, at ang kasaysayan sa wakas ng Adbentismo na kinakatawan ng Ikatlong Anghel, ay mga kasaysayang paralelo, subalit may ilang kaibhan ang mga ito.

Ipinapahayag ng unang anghel ang pagbubukas ng paghuhukom at ipinapahayag ng ikatlong anghel ang pagsasara ng paghuhukom. Ang propetikong balangkas na naging batayan sa pagkakatag ng kasaysayan ng Adbentismo ay magkapareho sa pasimula at sa wakas nito. Ang alinmang dulo ay maipakikitang sumusunod sa tatlong hakbang ng tatlong anghel sa kanilang pagdating sa kasaysayan. At ang tatlong anghel na iyon ay siya ring tatlong titik. Kaya nga, ang propetikong pagkakasunod-sunod ng mga pangyayari sa magkabilang dulo ng Adbentismo ay nakabatay sa tatlong hakbang ng tatlong anghel, na mga panandang-daan na kinakatawan din ng tatlong titik Hebreo na bumubuo sa salitang "katotohanan."

Ang Alpha ay ang pasimula ng Adventismo, ang Omega ang wakas ng Adventismo, at ang titik na nasa gitna, na siyang ikalabintatlong titik, ay sa gayo’y tumutukoy sa paghihimagsik ng Adventismo mula sa pasimula nito hanggang sa wakas nito.

Tinuturuan tayo tungkol sa kinaroroonan ng daan ng Diyos:

Ang iyong daan, O Diyos, ay nasa santuaryo: sino ang Diyos na kasingdakila ng aming Diyos?
Mga Awit 77:13.

Sa santuaryo, natatagpuan natin na ang daan ng Diyos ay ang gayunding tatlong hakbang tulad ng nasa mga mensahe ng tatlong anghel. Sa looban, ang takot sa Diyos ay umaakay sa tao na maghandog at magtamo ng pag-aaring-ganap. Sa Dakong Banal, ang pagpapabanal ay nakikita sa buhay ng panalangin, na kinakatawan ng dambana ng kamangyan; sa buhay ng pag-aaral, na kinakatawan ng mesa ng tinapay na handog sa harapan; at sa buhay ng paglilingkod, na kinakatawan ng mga kandelerero. Ang Kabanal-banalang Dako ay kumakatawan sa paghuhukom. Kapag taglay natin ang takot sa Diyos gaya ng kinakatawan sa unang mensahe ng tatlong anghel, hinahanap natin ang pag-aaring-ganap sa paanan ng krus, sa looban. Kapag inaring-ganap tayo

(ginawang matuwid), tayo'y lumalakad sa panibagong buhay na pinabanal (paglago sa kabanalan) na kinakatawan ng Dakong Banal. Ang Dakong Banal ay kumakatawan sa gawaing Kristiyano na naisakatuparan ng mga Millerite sa panahon ng ikalawang mensahe ng tatlong anghel na sinamahan ng Sigaw sa Hatinggabi. Bilang mga inaring-ganap at pinabanal, tayo ay nahahanda para sa paghuhukom na kinakatawan ng Kabanal-banalang Dako. Tatlong hakbang sa santuwaryo, na kumakatawan, bukod sa iba pa, sa tatlong terminong teolohikal—pag-aaring-ganap, pagpapabanal, at pagluluwalhati—at kumakatawan din sa mga mensahe ng tatlong anghel, at siyempre, kumakatawan din sa unang mensahe ng tatlong anghel, at siyempre rin, kumakatawan sa tatlong titik na ginagamit upang buuin ang salitang "truth."

Sa looban ng santuwaryo, matatagpuan din natin ang lahat ng tatlong hakbang. Ang unang hakbang sa pagpasok sa santuwaryo ay dapat maglarawan sa huling hakbang ng santuwaryo, gaya ng unang anghel ay tumutugma sa ikatlong anghel. Ang unang hakbang sa looban ay ang pagpatay sa handog, na kumakatawan sa pag-aaring-ganap. Ang ikalawang hakbang ay ang hugasan, kung saan inaalís ang taba (kasalanan) at nililinis ang handog bago ang mga huling hakbang. Ang tubig ng hugasan ay isang katangian ng ikalawang hakbang. Ang ikatlong hakbang ay ang mismong handog na susunugin, na sumasagisag kay Cristo sa krus kung saan naganap ang paghatol. Ang gayunding tatlong hakbang ay nasa unang hakbang ng santuwaryo, gaya rin ng gayunding tatlong hakbang ay nasa mensahe ng unang anghel. Ang simulain ng Alfa at Omega ay nasa loob ng santuwaryo, gaya rin ng nasa mga mensahe ng tatlong anghel, gaya rin ng nasa mga titik na bumubuo sa salitang "katotohanan."

Ang 2300-taóng propesiya ay may kaparehong balangkas. Nagsimula ang propesiyang ito sa tatlong dekreto at nagtapos sa pagdating ng mensahe ng ikatlong anghel noong Oktubre 22, 1844. Inilalahad ng propesiyang ito ang limang linyang propetiko, at ang kasaysayan sa pasimula ng 2300-taóng propesiya ay kumakatawan sa pangwakas na kasaysayan ng bawat isa sa limang propesiyang iyon. Ang pasimula at wakas ng ganap na 2300-taóng propesiya ay may tatlong dekreto, at nagtatapos ito sa tatlong mensahe.

Ang pasimula ng propesiya noong 457 B.K. ay naganap sa mga panahong masalimuot at nagbigay-daan sa pagbabalik ng mga Hudyo at sa muling pagtatayo ng templo at ng lungsod. Ayon sa hula, makalipas ang apatnapu't siyam na taon mula sa gawaing sinimulan noong 457 B.K., natapos iyon sa mga panahong masalimuot. Ang pasimula ng apatnapu't siyam na taon ay nagsasalarawan ng wakas ng apatnapu't siyam na taon.

Ang 457 B.K. ay nagmamarka sa pasimula ng hulang tumutukoy sa pagpapahid kay Kristo sa Kanyang bautismo. Ang Kanyang pagpapahid ang nagtakda ng pasimula ng Kanyang gawain sa pagtitipon ng isang bayan upang maging mga mamamayan ng Bagong Jerusalem, hindi ng Lumang Jerusalem, gaya ng sinaunang Israel na tinipon upang muling itayo ang literal na Jerusalem noong 457 B.K.

Ang 457 BC ay nagtatakda rin ng pasimula ng propesiyang tumutukoy kung kailan ipapako sa krus si Cristo. Iniugnay ni Sister White ang kasaysayan ng krus sa Dakilang Pagkabigo noong Oktubre 22, 1844, at iniugnay din niya ang kasaysayan ng pagtawid sa Dagat na Pula sa Dakilang

Pagkabigo. Noong 457 BC ay nagkaroon ng isang pagkabigo na naging tipo ng pagkabigo ng mga Hebreo sa Dagat na Pula, ng Dakilang Pagkabigo para sa mga Adventista, ng pagkabigo ng mga alagad sa krus, at ng pagkabigo ni Ezra noong 457 BC.

Inasahan ni Ezra na marami ang babalik sa Jerusalem, ngunit ang bilang ng mga tumugon sa panawagan ay nakapanghihina ng loob na kakaunti. Marami sa mga nagkaroon ng mga bahay at mga lupa ay walang hangaring isakripisyo ang mga pag-aaring ito. Minahal nila ang kaginhawahan at katiwasayan, at lubos silang nasiyahan na manatili. Ang kanilang halimbawa ay napatunayang hadlang sa iba na kung hindi sana'y maaaring pinili nilang isama ang kanilang kapalaran sa mga sumusulong sa pamamagitan ng pananampalataya. Prophets and Kings, 612.

Ang 457 BC ay nagmamarka rin ng pasimula ng propesiyang nagtutukoy kung kailan mahiwalayan ng Diyos ang sinaunang Israel at dadalhin ang ebanghelyo sa mga Hentil, na nagmamarka ng katapusan ng isang natatanging 490-taóng panahong probasyon na itinangi para sa sinaunang Israel. Samakatuwid, ang 457 BC ay nagmamarka ng pasimula ng kanilang panahong probasyon at ang 34 AD ay nagmamarka ng wakas ng kanilang panahong probasyon, na sumasagisag na ang panahong probasyon ng Adventismo ay nagsimula noong 1844 at magwawakas sa batas ng Linggo.

May ilan pang propesiyang pang-panahon sa loob ng propesiyang 2300 taon, ngunit taglay nilang lahat ang lagda ni Alpha at Omega. Ang kanilang mga pasimula ay naglalarawan ng kanilang mga wakas.

Mahalagang tandaan na ang sinaunang Israel ay ginawang mga katiwala ng kautusan ng Diyos, at na ang makabagong Israel ay ginawang hindi lamang mga katiwala ng Kaniyang kautusan, kundi mga katiwala rin ng Kaniyang mga propesiya. Nang makipagtipan ang Panginoon sa sinaunang Israel, ginawa Niya silang mga katiwala ng Sampung Utos na nakasulat sa dalawang tapyas na bato. Nang makipagtipan Siya sa makabagong Israel sa kasaysayang Millerite, ginawa Niya silang mga katiwala ng Kaniyang salitang propetiko na kinakatawan sa dalawang tapyas ni Habakuk, na kinakatawan naman ng mga tsart ng mga pasimuno noong 1843 at 1850. Ang pasimula ng sinaunang Israel ay naglalarawan sa pasimula ng makabagong Israel.

Tinawag ng Panginoon ang Kanyang bayang Israel, at ibinukod sila mula sa sanlibutan, upang ipagkatiwala sa kanila ang isang sagradong pananagutan. Ginawa Niya silang mga tagapag-ingat ng Kanyang kautusan; at nilayon Niyang sa pamamagitan nila ay mapanatili sa sangkatauhan ang pagkakilala sa Kanya. Sa pamamagitan nila, ang liwanag ng langit ay sisinag sa mga madidilim na dako ng daigdig, at isang tinig ang maririnig na nananawagan sa lahat ng mga bayan na tumalikod sa kanilang pagsamba sa diyus-diyosan upang paglingkurang ang Diyos na buhay at tunay.

Kung naging tapat ang mga Hebreo sa ipinagkatiwala sa kanila, sana'y naging isang kapangyarihan sila sa sanlibutan. Ang Diyos sana ang kanilang sanggalang, at itataas Niya sila higit sa lahat ng ibang mga bansa. Ang Kanyang kapangyarihan at katotohanan ay mahahayag sana sa pamamagitan nila, at sila'y tatayo sa ilalim ng Kanyang marunong at banal na

pamamahala bilang isang huwaran ng kahigtan ng Kanyang pamahalaan kaysa sa bawat anyo ng pagsamba sa diyus-diyusan. Ngunit hindi nila tinupad ang kanilang tipan sa Diyos. Sinunod nila ang mga pagsasanay ng pagsamba sa diyus-diyusan ng ibang mga bansa; at sa halip na gawin ang pangalan ng kanilang Manlalalang na kapurihan sa lupa, inilagay nila ito sa paghamak.

Gayunman, dapat matupad ang layunin ng Diyos. Ang kaalaman ng Kaniyang kalooban ay dapat maibigay sa sanlibutan. Ipinataw ng Diyos sa Kaniyang bayan ang kamay ng pang-aapi, at pinangalat Niya sila bilang mga bihag sa gitna ng mga bansa. Sa kapighatian, marami sa kanila ang nagsisi sa kanilang mga pagsalangsang at hinanap ang Panginoon. Kaya't, sa kanilang pagkakalat sa mga lupain ng mga pagano, pinalaganap nila ang kaalaman tungkol sa tunay na Diyos.

Sa panahong ito, tinawag ng Diyos ang Kaniyang iglesia, gaya ng pagtawag Niya sa sinaunang Israel, upang tumayong isang ilaw sa sanlibutan. Sa pamamagitan ng makapangyarihang pangtabas ng katotohanan,—ang mga mensahe ng una, ikalawa, at ikatlong anghel,—Kaniyang inihwalay ang isang bayan mula sa mga iglesia at mula sa sanlibutan, upang dalhin sila sa isang banal na kalapitan sa Kaniya. Ginawa Niya silang mga tagapag-ingat ng Kaniyang kautusan, at ipinagkatiwala sa kanila ang mga dakilang katotohanan ng propesiya para sa panahong ito. Gaya ng mga banal na orakulo na ipinagkatiwala sa sinaunang Israel, ang mga ito ay isang banal na pagkatiwala na ipabatid sa sanlibutan.

Ipinahahayag ng propesiya na ipapahayag ng unang anghel ang kaniyang mensahe sa "bawat bansa, lipi, wika, at bayan." Ang babala ng ikatlong anghel, na bahagi ng gayunding tatlong-bahaging mensahe, at siyang mensahe para sa kapanahunang ito, ay magiging gayon ding kalaganap. Ang watawat na kinasusulatan ng "Ang mga utos ng Diyos at ang pananampalataya ni Jesus" ay itataas at itatanghal. Ang kapangyarihan ng una at ikalawang mensahe ay paiigtingin sa ikatlo. Ito'y inilalarawan sa propesiya bilang ipinapahayag na may malakas na tinig ng isang anghel na lumilipad sa kalagitnaan ng langit, at kukunin nito ang pansin ng sanlibutan.

"Ang pinakakinatatakutang pagbabanta na kailanman ay iniukol sa mga may kamatayan ay nasasaad sa mensahe ng ikatlong anghel. Yaon ay dapat isang kakila-kilabot na kasalanan na tumatawag ng poot ng Diyos na walang halong awa. Ngunit hindi iniwan ang mga tao sa kadiliman hinggil sa mahalagang bagay na ito; ang babala laban sa pagsamba sa hayop at sa kaniyang larawan ay ibibigay sa sanlibutan bago ang pagdalaw ng mga kahatulan ng Diyos, upang malaman ng lahat kung bakit ipinataw ang mga kahatulan, at magkaroon ng pagkakataong makaligtas." Signs of the Times, Enero 25, 1910.

Ang paggawa ng dalawang tapyas, bilang katuparan ng kabanata dalawa ng Habakuk, ay isang katuparan ng ilang propesiya.

Ako'y tatayo sa aking bantayan, at magpapakatag ako sa moog, at magbabantay upang makita kung ano ang sasabihin niya sa akin, at kung ano ang isasagot ko kapag ako'y sinaway. At sinagot ako ng Panginoon, at sinabi, Isulat mo ang pangitain, at gawin mo itong malinaw sa mga tapyas, upang tumakbo ang bumabasa nito. Sapagkat ang pangitain ay para pa sa takdang

panahon, ngunit sa wakas ay mangungusap ito at hindi magsisinungaling; bagaman mag-antala ito, hintayin mo ito; sapagkat walang pagsalang darating ito, hindi magluluwat.

Narito, ang kaniyang kaluluwang palalo ay hindi matuwid sa kaniya; ngunit ang matuwid ay mabubuhay sa pamamagitan ng kaniyang pananampalataya. Habakuk 2:1-4.

Ang pagkakagawa ng kapwa tsart ng mga tagapanguna noong 1843 at noong 1850 ay isang katuparan ng propesiya. Ang pag-aaral ng mga tapyas ni Habakuk ay nagbibigay ng saganang katibayan hinggil dito. Subalit ang sipi sa aklat ni Habakuk ay nagbibigay ng mahalagang ambag sa puntong ito ng ating pagtalakay.

Nakita ko na ang tsart noong 1843 ay pinatnubayan ng kamay ng Panginoon, at na hindi ito dapat baguhin; na ang mga bilang ay ayon sa Kanyang nais; na ang Kanyang kamay ay nasa ibabaw nito at itinago ang isang kamalian sa ilan sa mga bilang, anupa't walang sinuman ang makakakita nito, hanggang sa inalis ang Kanyang kamay. *Early Writings*, 74, 75.

Pagkaraan ng 1843, nagtagubilin ang Panginoon na gumawa ng isa pang tsart, subalit hindi dapat baguhin ang unang tsart (1843), maliban kung sa pamamagitan ng inspirasyon.

Nakita ko na ang katotohanan ay dapat gawing malinaw sa mga tapyas, na ang lupa at ang kapuspusan niyon ay sa Panginoon, at na hindi dapat ipagkait ang mga kailangang paraan upang ito'y gawing malinaw. Nakita ko na ang lumang tsart ay pinatnubayan ng Panginoon, at na wala ni isa sa mga bilang nito ang dapat baguhin maliban sa pamamagitan ng inspirasyon. Nakita ko na ang mga bilang ng tsart ay ayon sa nais ng Diyos, at na ang Kanyang kamay ay nasa ibabaw at tinakpan ang isang pagkakamali sa ilan sa mga bilang, upang walang sinuman ang makakita niyon hanggang sa maalis ang Kanyang kamay. *Spalding at Magan*, 2.

Habang naninirahan kasama si Kapatid na Nichols (na siyang gumawa ng tsart ng 1850), sa panahong ginagawa ni Nichols ang tsart, sinabi ni Kapatid na White na nakita niya sa Bibliya ang tsart ng 1850.

Nakita ko na ang Diyos ay nasa paglalathala ng tsart ni Kapatid na Nichols. Nakita ko na may hula tungkol sa tsart na ito sa Bibliya, at kung ang tsart na ito ay itinakda para sa bayan ng Diyos, kung ito'y sapat para sa isa ay sapat din ito para sa iba, at kung ang isa ay mangailangan ng isang bagong tsart na iginuhit sa higit na malakihang sukat, ang lahat ay nangangailangan din noon sa gayunding antas. *Manuscript Releases*, tomo 13, 359.

Iniutos ni Habakuk, “Isulat mo ang pangitain, at gawin mo itong malinaw sa mga tapyas.” Ang dalawang tapyas ni Habakuk ay sagisag ng tipan na ginawa ng Diyos sa Adbentismo nang ginawa Niya silang mga tagapag-ingat ng Kaniyang mga propesiya, gaya ng ginawa Niya nang pumasok Siya sa tipan sa sinaunang Israel at ibinigay ang dalawang tapyas ng kautusan at ang pananagutang maging mga tagapag-ingat ng kautusan. Ngunit kinikilala ni Habakuk ang dalawang uri ng mga sumasamba kaugnay ng mga tapyas na gagawing malinaw ang pangitain. Isang uri na ang “kaluluwa ay nagmamataas” at “hindi matuwid,” at isa pang uri na kinikilala bilang “ang matuwid” na “mabubuhay sa pamamagitan ng kanyang pananampalataya.”

Ipinakikita ng konteksto ng Habakuk na ang mga inaaring-ganap ay nabubuhay sa pamamagitan ng pananampalatayang nakasalig sa Salitang Propetiko, na kinakatawan ng dalawang tapyas; kaya't yaong mga hindi inaaring-ganap ay tinanggihan ang mga pasimula ng Adbentismo. Ang puntong nais kong ihayag ay nakabatay sa isang sipi na ating tinalakay ilang panahon na ang nakalipas. Ganito ang nakasaad:

Ngunit ang mga paksang gaya ng santuwaryo na kaugnay ng 2300 araw, ang mga utos ng Diyos, at ang pananampalataya ni Jesus, ay lubos na angkop upang ipaliwanag ang nakaraang kilusang Advent at ipakita kung ano ang ating kasalukuyang katayuan, patibayin ang pananampalataya ng mga nag-aalinlangan, at magbigay ng katiyakan sa maluwalhating hinaharap. Madalas kong nakita na ang mga ito ang mga pangunahing paksang dapat pagtuunan ng pansin ng mga mensahero. Early Writings, 63.

Katatapos lamang nating repasuhin ang apat na katotohanang ito: ang santuwaryo, ang dalawang libo't tatlong daang araw, ang mga utos ng Diyos, at ang pananampalataya ni Jesus. Inilagay natin ang lahat ng apat na katotohanang ito sa balangkas ng katotohanan na "perpektong inihanda upang ipaliwanag ang nagdaang Kilusang Adbentista at ipakita kung ano ang ating kasalukuyang katayuan." Ang balangkas na iyon ay ang "tuntunin ng unang pagbanggit," iyon ang lagda ng Alpha at Omega, at iyon ang balangkas ng katotohanan, sapagkat ang salitang "katotohanan" ay nagtataglay ng gayunding lagda tulad ng sa apat na katotohanang tinukoy bilang "kasalukuyang katotohanan," na nilayong ipaliwanag ang pasimula ng Adbentismo.

Kung wala nang iba pa, nangangahulugan ito na ang salitang isinalin bilang "katotohanan" na ating sinusuri ay ang balangkas ng walang-hanggang Ebanghelyo, at ito ang balangkas ng pangwakas na mensaheng babala, at ito ang balangkas ng mensahe ng ikatlong anghel, at ito'y isang malaking bahagi ng Pahayag ni Jesucristo.

Ang pangwakas na mensaheng babala, na inilarawan bilang ang Pahayag ni Jesu-Cristo sa unang tatlong talata ng unang kabanata ng Pahayag, ay muling pinatotohanan sa katapusan ng Pahayag. Ang wakas ng Pahayag ay nagpapatotoo hinggil sa mga unang talata ng Lumang Tipan at gayundin sa mga huling talata ng Lumang Tipan. Sa apat na sangguniang iyon, maihahango, sa pamamagitan ng paggamit ng banal na tuntunin ng pagpapatong ng linyang propetiko sa linyang propetiko, ang konklusyon na ang pangwakas na mensaheng babala ay may kinalaman sa ugnayan ng Manlilikha sa Kaniyang mga nilalang. May kinalaman ito sa Kaniyang kapangyarihang lumalang. May kinalaman ito sa kung paano ipinapahayag ang Kaniyang kapangyarihang lumalang sa Kaniyang Iglesia. May kinalaman ito sa katangian ng Pagka-Diyos na nag-uugnay sa wakas at sa pasimula. Ito ay isang mensaheng dumarating bago ang pagsasara ng probasyon at higit pa. Kapag tiningnan nang magkakasama, ito ay tungkol sa kapangyarihang lumalang ng Diyos! At ang unang pagbanggit sa Kaniyang kapangyarihang lumalang ay nasa pasimula ng unang kabanata ng Henesis, mula sa unang talata hanggang sa ikalawang kabanata, talata tatlo.

Sa pasimula nilikha ng Diyos ang langit at ang lupa. At ang lupa ay walang anyo at walang laman; at ang kadiliman ay nasa ibabaw ng kalaliman. At ang Espiritu ng Diyos ay kumikilos sa ibabaw ng mga tubig.

At sinabi ng Diyos, Magkaroon ng liwanag; at nagkaroon ng liwanag. At nakita ng Diyos na mabuti ang liwanag; at inihwalay ng Diyos ang liwanag mula sa kadiliman. At tinawag ng Diyos ang liwanag na Araw, at ang kadiliman ay tinawag niyang Gabi. At nagkaroon ng gabi at umaga, ang unang araw.

At sinabi ng Diyos, Magkaroon ng isang kalawakan sa gitna ng tubig, at paghiwalayin nito ang tubig sa tubig. At ginawa ng Diyos ang kalawakan, at inihwalay ang tubig na nasa ibaba ng kalawakan mula sa tubig na nasa itaas ng kalawakan; at gayon nga ang nangyari. At tinawag ng Diyos ang kalawakan na Langit. At nagkaroon ng gabi at umaga, ang ikalawang araw.

At sinabi ng Diyos, Matipon nawa sa iisang dako ang mga tubig na nasa ilalim ng langit, at mahayag ang tuyong lupa; at gayon nga ang nangyari. At tinawag ng Diyos ang tuyong lupa na Lupa; at ang pagtitipon ng mga tubig ay tinawag ng Diyos na mga Dagat; at nakita ng Diyos na iyon ay mabuti. At sinabi ng Diyos, Pausbongin ng lupa ang damo, ang halamang nagbubunga ng binhi, at ang punong-kahoy na namumunga ayon sa kaniyang uri, na ang binhi nito ay nasa loob nito, sa ibabaw ng lupa; at gayon nga ang nangyari. At nagpasibol ang lupa ng damo, at ng halamang nagbubunga ng binhi ayon sa kani-kaniyang uri, at ng punong-kahoy na namumunga, na ang binhi nito ay nasa loob nito, ayon sa kaniyang uri; at nakita ng Diyos na iyon ay mabuti. At nagkahapon at nagkaumaga, ikatlong araw.

At sinabi ng Diyos, Magkaroon ng mga tanglaw sa kalawakan ng langit upang ihiwalay ang araw sa gabi; at maging mga tanda sila, at ukol sa mga kapanahunan, at sa mga araw, at sa mga taon. At maging mga tanglaw sila sa kalawakan ng langit upang magbigay-liwanag sa ibabaw ng lupa: at nagkagayon. At gumawa ang Diyos ng dalawang dakilang tanglaw; ang higit na malaking tanglaw upang maghari sa araw, at ang higit na maliit na tanglaw upang maghari sa gabi: ginawa rin niya ang mga bituin. At inilagay sila ng Diyos sa kalawakan ng langit upang magbigay-liwanag sa ibabaw ng lupa, at upang maghari sa araw at sa gabi, at upang ihiwalay ang liwanag sa kadiliman: at nakita ng Diyos na mabuti. At nagkahapon at nagkaumaga, ang ikaapat na araw.

At sinabi ng Diyos, Magluwal nawa ang tubig nang sagana ng mga gumagalaw na nilalang na may buhay, at ng mga ibong makalilipad sa itaas ng lupa sa malawak na kalawakan ng langit. At nilikha ng Diyos ang malalaking balyena, at bawat nilalang na may buhay na gumagalaw, na saganang iniluwal ng tubig, ayon sa kani-kaniyang uri, at bawat ibong may pakpak ayon sa kani-kaniyang uri; at nakita ng Diyos na mabuti. At pinagpala sila ng Diyos, na sinasabi, Magpalaanakin kayo at magpakarami, at punuin ninyo ang tubig sa mga dagat, at magpakarami sa lupa ang mga ibon. At nagkahapon at nagkaumaga, ikalimang araw.

At sinabi ng Diyos, Maglabas ang lupa ng mga nilalang na may buhay ayon sa kani-kaniyang uri—mga maamong hayop, mga gumagapang, at mga mailap na hayop sa lupa ayon sa kani-kaniyang uri. At nagkagayon nga. At ginawa ng Diyos ang mga mailap na hayop sa lupa ayon sa kani-kaniyang uri, at ang mga maamong hayop ayon sa kani-kaniyang uri, at ang bawat gumagapang sa ibabaw ng lupa ayon sa kaniyang uri; at nakita ng Diyos na mabuti. At sinabi ng Diyos, Lalangin natin ang tao ayon sa ating larawan, ayon sa ating wangis; at magkaroon sila ng pamamahala sa mga isda sa dagat, at sa mga ibon sa himpapawid, at sa mga maamong hayop, at sa buong lupa, at sa bawat gumagapang sa ibabaw ng lupa. Kaya nilalang

ng Diyos ang tao ayon sa kaniyang sariling larawan; ayon sa larawan ng Diyos ay nilalang niya ito; lalaki at babae ay nilalang niya sila. At pinagpala sila ng Diyos, at sinabi ng Diyos sa kanila, Kayo'y magpalaanakin at magpakarami, at punuin ninyo ang lupa, at lupigin ninyo ito; at pamahalaan ninyo ang mga isda sa dagat, at ang mga ibon sa himpapawid, at ang bawat may buhay na gumagalaw sa ibabaw ng lupa. At sinabi ng Diyos, Narito, ibinigay ko sa inyo ang bawat halamang may binhi, na nasa mukha ng buong lupa, at ang bawat punong-kahoy na ang bunga ay may binhi; sa inyo'y magiging pagkain ang mga yaon. At sa bawat hayop sa lupa, at sa bawat ibon sa himpapawid, at sa bawat gumagapang sa ibabaw ng lupa, na may buhay, ibinigay ko ang bawat halamang luntian na magiging pagkain; at nagkagayon nga. At nakita ng Diyos ang lahat ng kaniyang ginawa; at, narito, lubhang mabuti. At nagkahapon at nagkaumaga, ikaanim na araw. Sa gayo'y natapos ang langit at ang lupa, at ang lahat ng hukbo nila. At nang ikapitong araw tinapos ng Diyos ang kaniyang gawa na kaniyang ginawa; at nagpahinga siya nang ikapitong araw mula sa lahat niyang gawa na kaniyang ginawa. At pinagpala ng Diyos ang ikapitong araw, at kaniyang pinabanal; sapagka't sa araw na yaon siya'y nagpahinga mula sa lahat niyang gawa na nilikha at ginawa ng Diyos. Henesis 1:1-2:3.

Ang mga naunang talata ay kumakatawan sa buong patotoo ng sangnilikha, na binibigyang-diin na ang salita ng Diyos ay nagtataglay ng kapangyarihang lumikha.

Matakot sa Panginoon ang buong lupa; mangilag sa kaniya ang lahat ng nananahan sa sanlibutan. Sapagkat siya'y nagsalita, at nagkagayon; siya'y nag-utos, at tumatag. Mga Awit 33:8, 9.

Ang gayunding kapangyarihang lumalang ng sanlibutan ay ginagamit ni Cristo upang baguhin ang mga tao.

Ang malikhaing kapangyarihan na tumawag sa mga daigdig sa pag-iral ay nasa Salita ng Diyos. Ang salitang ito ay nagbibigay ng kapangyarihan; ito'y nagsisilang ng buhay. Bawat utos ay isang pangako; kapag tinanggap ng kalooban, at ipinapasok sa kaluluwa, taglay nito ang buhay ng Walang-Hanggan. Binabago nito ang kalikasan at muling nililikha ang kaluluwa sa wangis ng Diyos.

"Ang buhay na sa gayo'y ipinagkaloob ay sa gayunding paraan pinananatili. 'Sa bawat salitang lumalabas sa bibig ng Diyos' (Mateo 4:4) ay mabubuhay ang tao." Edukasyon, 126.

Ang Pahayag ni Jesucristo ay binibigyang-diin kung paanong naipapahatid sa mga tao ang Salita ng Diyos. Nagmumula ito sa Ama, tungo sa Anak, tungo sa isang anghel, tungo sa isang propeta na isinusulat ito at ipinadadala sa mga iglesia. Ang proseso ng pakikipag-ugnayan na inilatag sa pasimula at sa wakas ng aklat ng Pahayag ay inilalarawan din sa hagdan ni Jacob, na may mga anghel na umaakyat at bumababa roon. Inilalarawan din ito sa dalawang gintong tubo ni Zacarias na nagdadala ng langis sa santuaryo. Ang proseso ng pakikipag-ugnayan sa pagitan ng Diyos at tao ay isang paksa ng propesiya sa Bibliya, at ang mensaheng ipinadadala ay naglalaman ng kapangyarihang lumalang na siyang lumikha ng sansinukob. Sa proseso ng pakikipag-ugnayan sa unang kabanata ng Pahayag, dapat maunawaan na ang mensaheng ipinagkakaloob sa mga iglesia ay nagtataglay ng kapangyarihang baguhin ang isang Laodiceano upang maging isang Filadelfiano.

Maging sa simula man o sa wakas, sa Lumang Tipan man o sa Bagong Tipan, iisa ang mensahe. Ipinahahayag ng Diyos ang pangwakas na babala, at taglay nito ang kapangyarihang lumikha ng Diyos kung ito’y pinakikinggan at tinutupad ng mga nakaririnig. Ang mensaheng nagtutupad nito ay itinakda sa loob ng banal na balangkas ng Alpha at Omega: ang simula, gitna, at wakas. Ang tatlong titik na Hebreo na pinagsasama upang likhain ang salitang “katotohanan” ay ang Ebanghelyong walang hanggan, at ang mga titik na iyon at ang kanilang mga kahulugan, gayundin ang salitang nalilikha kapag pinagsama-sama ang mga ito, ay sumasagisag sa prinsipyo at gayundin sa Isa na Siya ring Alpha at Omega. Ibinibigyang-diin nito ang Kanyang kapangyarihang lumikha. Ang huling tatlong salita ng salaysay ng paglalang ay, bawat isa, nagsisimula sa isa sa tatlong titik na iyon, ayon sa pagkakasunud-sunod na bumubuo sa salitang “katotohanan.”

Ang tatlong salitang siyang wakas ng salaysay ng paglalang ay nagsisimula, sunod-sunod, sa tatlong titik na, kapag pinagsama, ay bumubuo sa salitang "katotohanan." Ang huling tatlong salita ng talata ay nagsisimula sa mga titik א (Aleph), מ (Mem), at נ (Tav) ayon sa pagkakasunod. Ang tatlong salitang iyon ay isinasalin bilang "Diyos," "nilikha," at "ginawa." Na ang tatlong salitang ito ay pawang nagsisimula sa mga titik א (Aleph), מ (Mem), at נ (Tav) sa naturang pagkakasunod ay lalo pang nagbibigay-diin sa kabuuan at kaayusan ng salaysay ng paglalang. Ang padron na ito ay napansin ng mga komentarihang Hudyo bilang isang kawili-wiling tampok na lingguwistiko ng tekstong Hebreo.

Ang salaysay ng paglikha ay nagsisimula sa mga salitang “sa pasimula” at nagwawakas sa tatlong salitang kumakatawan sa Alpha at Omega, ang pasimula at ang wakas, ang una at ang huli. Ang kapangyarihang mapaglikha na inilalarawan sa patotoo ng Henesis ay nagsisimula at nagwawakas sa lagda ng kamangha-manghang dalubwika.

Ang una ng isang bagay na naglalarawan sa huli nito ay siyang binigyang-diin ng propetang si Juan, nang sa kanyang pagsulat ng kung ano ang noon ay kasabay niyang isinusulat ang kung ano ang magiging.

Ang pangwakas na mensaheng babala ni Elias, na kinakatawan sa katapusan ng Lumang Tipan, ay tinutukoy ang gayunding prinsipyong propetiko, sa konteksto ng krisis sa batas ng Linggo at ng nalalapit na pitong huling salot.

Ang "alintuntunin ng unang pagbanggit" at ang lahat ng kinakatawan nito ay ang "balangkas" kung saan nararapat ilagay ang "kasalukuyang katotohanan." Ang balangkas na iyon ay ang "alintuntunin ng unang pagbanggit" na isa rin sa mga katangian ng Diyos.

Sa Aklat ni Daniel, na kumakatawan sa simula ng Adventismo, at sa Aklat ng Pahayag, na kumakatawan sa wakas ng Adventismo, nasusumpungan natin ang mga kamangha-manghang pagkakatulad kapag tinitingnan natin ito sa liwanag ng prinsipyong ang una ay naglalarawan sa huli. Itinatanghal ng Aklat ni Daniel ang isang katangian ni Jesus sa pamamagitan ng paggamit ng pangalang Palmoni, na ang ibig sabihin ay kahanga-hangang tagabilang ng mga lihim. Ipinakilala rin ni Daniel si Jesus bilang si Miguel na Arkanghel. Si Juan ay ginamit upang gawin ang gayon ding ginawa ni Daniel, at kinikilala niya, hindi ang dalubhasa sa matematika, ni ang pinuno ng mga anghel, kundi ang dalubhasa sa wika. Kapag tinitingnan natin si Jesus bilang dalubhasa sa

alpabeto, nararapat nating isaalang-alang ang Awit 119, ang pinakamahabang kabanata sa Bibliya.

Ang Awit 119 ay isang akrostikong alpabetiko, na ang ibig sabihin, sa bawat pangkat na may walong talata, ang unang titik ng bawat talata ay iisa. May dalawampu't dalawang titik ang alpabetong Hebreo, kaya may dalawampu't dalawang seksiyon na pawang may tigwawalong talata. Nagsisimula ang bawat seksiyon sa titik ng alpabeto ayon sa pagkakasunod-sunod ng alpabeto, at pagkatapos nito, ang bawat isa sa walong talatang nakatalaga sa titik na iyon ay nagsisimula sa nasabing titik. May walong talata para sa bawat titik; kaya ang walong talata na pinarami sa dalawampu't dalawang titik ng alpabetong Hebreo ay katumbas ng isandaan at pitumpu't anim na taludtod. Binibigyang-diin ng Awit ang pagtatalima sa Diyos na Diyos ng kaayusan (kaya ang akrostikong estruktura), hindi ng kaguluhan.

Isa pang namumukod-tanging tema sa Awit 119 ay ang malalim na katotohanang lubos na sapat ang Salita ng Diyos. Mayroong walong magkakaibang termino na tumutukoy sa Salita ng Diyos sa buong Awit: kautusan, mga patotoo, mga tagubilin, mga palatuntunan, mga utos, mga kahatulan, salita, at mga alituntunin. Halos sa bawat talata, binabanggit ang Salita ng Diyos. Pinagtitibay ng Awit 119 hindi lamang ang katangian ng Kasulatan, kundi pinagtitibay din nito na ang Salita ng Diyos ay sumasalamin sa mismong katangian ng Diyos. Pansinin ang mga katangiang ito ng Diyos na inilahad sa Awit 119:

1. Katuwiran (mga talata 7, 62, 75, 106, 123, 138, 144, 160, 164, 172)
2. Pagiging Mapagkakatiwalaan (talata 42)
3. Pagkamakatotohanan (mga talata 43, 142, 151, 160)
4. Katapatan (talata 86)
5. Kawalan ng Pagbabago (talata 89)
6. Kawalang-hanggan (mga talata 90, 152)
7. Liwanag (talata 105)
8. Kadalisayan (talata 140)

Ang Awit ay nagsisimula sa dalawang pahayag ng pagpapala. “Mapalad” ang mga may walang kapintasan sa kanilang lakad, yaong namumuhay ayon sa kautusan ng Diyos, tumutupad sa Kanyang mga tuntunin, at humahanap sa Kanya nang buong puso. Ito ang mga aral para sa atin sa dakilang Awit na ito. Ang Salita ng Diyos ay sapat upang tayo’y maging pantas, sanayin tayo sa katuwiran, at ihanda tayo para sa bawat mabuting gawa (2 Timoteo 3:15-17).

Siyempre, ang Awit 119 ay bahagi ng isang paksang halos hindi pa nalulutas sa daigdig ng relihiyon. May kinalaman ito sa kung alin ang talatang nasa gitna ng Bibliya at kung alin ang kabanatang nasa gitna ng Bibliya. Kung magsasaliksik sa internet, matatagpuan ang iba't ibang argumento na umiinog sa kung aling bersyon o salin ng Bibliya ang ginagamit, at iba pa. Ang suliranin sa bawat paninindigan sa pagtatalong ito ay ito: ang kahulugan ng gitna ng Bibliya, maging ito man ay talata o kabanata, ay dapat itakda ng may-akda ng Bibliya, hindi ng taong mag-aaral o kritiko ng Bibliya.

Itinuturo ng Biblia na ang lahat ng bagay ay may pasimula at katapusan. Sa bawat bagay ay may kapanahunan.

Sa bawat bagay ay may kapanahunan, at may panahon sa bawat layunin sa silong ng langit: Panahon ng kapanganakan, at panahon ng kamatayan; panahon ng pagtatanim, at panahon ng pagbubunot ng itinanim. Ecclesiastes 3:1, 2.

May panahon ng kapanganakan at panahon ng kamatayan. Gayunman, mayroon ding buhay na nagaganap sa pagitan ng pasimula at wakas ng ating mga buhay. Ang kapanganakan ay isang saglit lamang sa panahon, gaya rin ng kamatayan. Ang buhay ang nasa gitna, at sa pangkalahatan ay higit na marami ang kasaysayang nauugnay dito kaysa sa panahong tayo'y isinisilang at sa panahong tayo'y namamatay.

Ang gitna, sa “alintuntunin ng unang pagbanggit,” ay karaniwang may higit na maraming patotoo kaysa sa pasimula at wakas. Ang maghanap ng isang talata o isang kabanata sa Bibliya at ituring iyon bilang gitna ay isang pagsasawalang-bahala sa biblikal na katibayan, kahit pa ang pasimula at ang wakas, sa kanilang diwa, ay mga tiyak na sandali ng panahon; ang gitna ay karaniwang isang yugto ng panahon. Siyempre, ang pasimula, ang wakas, at ang gitna ay magkakasang-ayon sa isa't isa, bagaman madalas ang kaparehong palatandaan sa wakas ay kabaligtaran ng pasimula.

Kinilala ni Jesus si Juan Bautista bilang si Elias, at kapwa nilang inilalarawan ang iisang propetikong pagkakasunod-sunod ng mga pangyayari, ngunit si Elias ay inusig ng isang napakasamang babae (Jezebel) na nagnais na ibilanggo at patayin si Elias, subalit hindi niya iyon naisakatuparan. Si Juan, na sagisag ni Elias, ay hinangad ng isang masamang babae (Herodias) na ibilanggo at patayin siya, at naisakatuparan niya iyon. Si Elias at si Juan ay mapagpapalitang mga sagisag, ngunit may ilang propetikong katangian silang magkasalungat, gayunman ay nananatiling nagtutugma sa isa't isa. Si Elias ay hindi namatay; si Juan ay namatay. Ang pagkaunawa na ang mga panandang propetiko na nakaayon sa isa't isa ay madalas na magkakasalungat ay nagbibigay-daan sa mga nagnanais na makita na ang gitna ng Bibliya ay ang Mga Awit 118.

Kapag ginagamit natin ang prinsipyo ng alituntunin ng unang pagbanggit, gaya ng ating ipinakahulugan, matutuklasan natin na ang pasimula ng gitna ng Bibliya ay ang Mga Awit 117, ang pinakamaikling kabanata sa Bibliya, na binubuo ng dalawang talata. Kasunod nito ang kabanata 118, na siyang gitna ng Bibliya, at ang kabanata 118 ay sinusundan ng 119, na siyang pinakamahabang kabanata sa Bibliya at ang wakas ng gitna ng Bibliya. Ang kahanga-hangang dalubwika ay tinandaan ang pasimula sa pinakamaikling kabanata, saka tinandaan ang wakas sa pinakamahabang kabanata. Dalawang magkasalungat na kabanata ang mga ito. Ang pasimula ay ang binhi, at ang wakas ang dako kung saan nabuo ang ganap na hinog na halaman, kung saan ang lahat ng mga patotoong nasa loob ng gitna ay napag-ugnay-ugnay. Pansinin ang Mga Awit 117.

O Purihin ang Panginoon, kayong lahat ng mga bansa; purihin ninyo siya, kayong lahat ng mga bayan. Sapagkat ang kanyang mahabaging kagandahang-loob ay dakila sa atin; at ang katotohanan ng Panginoon ay nananatili magpakailanman. Purihin ninyo ang Panginoon. Mga Awit 117:1, 2.

Ang salitang ating sinusuri na binubuo ng tatlong titik ay isinasalin bilang “katotohanan” sa talatang ikalawa, at kumakatawan sa pasimula ng gitna ng Bibliya (ang gitna ng Bibliya ay Mga Awit 117–119). Ang dulo ng gitna ay Mga Awit 119. Ang Mga Awit 118 ang gitna ng gitna. Ang Mga Awit 118 ay pinagigitnaan ng pinakamaikli at pinakamahabang mga kabanata sa Bibliya, at ang pinakamaikli, na siyang pasimula, ay itinatanghal ang salitang “katotohanan” na binubuo ng tatlong titik na kumakatawan sa tatlong hakbang ng walang-hanggang Ebanghelyo, at siyang balangkas ng pag-unawa sa katotohanan. Ang balangkas na ito ang prinsipyong kumakatawan sa katangian ni Cristo bilang ang Alpha at Omega.

Ang wakas ng gitna, na siyang Kabanata 119, ay isang akrostikong alpabetiko na inilagay sa gitna ng Bibliya, na nagbibigay-diin sa kahanga-hangang dalubwika. Apat na beses sa Kabanata 119 ang iisang salita ay isinalin bilang katotohanan.

At huwag mong lubusang alisin sa aking bibig ang salita ng katotohanan; sapagkat ako’y umasa sa iyong mga kahatulan. Talata 43.

Ang iyong katuwiran ay katuwirang walang hanggan, at ang iyong kautusan ay katotohanan. Talata 142.

Ikaw ay malapit, O Panginoon; at ang lahat ng Iyong mga utos ay katotohanan. Talata 151.

Ang iyong salita ay totoo mula sa pasimula; at ang bawat isa sa iyong mga matuwid na kahatulan ay nananatili magpakailanman. Talata 160.

Ang katotohanan sa mga talatang ito ay isang panuntunan sa propesiya ng Biblia na tumutukoy sa wakas mula sa pasimula, at ang katotohanan sa mga talata ay ito: ang Alfa at Omega ay inikintal ang Kanyang lagda sa gitna ng Biblia, gaya ng ginawa Niya sa pasimula at sa wakas. Ang lagda ng Una at Huli ang “balangkas” para sa paglalahad ng pangwakas na babalang mensahe ng ikatlong anghel. Ang huling bahagi ng gitna ay naglalaman ng apat na talata na gumagamit ng salitang isinalin bilang “katotohanan,” bagaman ang ikaapat na pagbanggit ay isinalin lamang bilang “totoo.” Ang pinakahuli sa apat na talatang iyon ay tumutukoy na, “mula sa pasimula,” ang salita ay “totoo.”

Sa pasimula, sa salaysay ng paglikha sa Genesis 1 at 2, ang salitang “truth,” bagaman hindi tuwirang nakasulat, ay kinakatawan sa huling tatlong salita ng salaysay ng paglikha, sapagkat ang bawat salita ay nagsisimula sa mga titik, sunod-sunod, na bumubuo sa salitang “truth.” Sa pasimula ay ang Salita, at sa pamamagitan Niya nilikha ang lahat ng mga bagay, at ang patotoo ng paglikha sa Genesis ay nagsisimula sa mga salitang “Sa pasimula” at nagwawakas sa tatlong salita na kumakatawan sa mga katotohanang kaugnay ng isang katangian ni Cristo na sa Isaias ay itinutukoy bilang patunay na Siya ang tanging at kaisa-isang Diyos.

Ang gitna ng Bibliya (Mga Awit 117–119) ay nagsisimula sa kabanata 117 sa pamamagitan ng pagbanggit sa katotohanang ang simula ay kumakatawan sa wakas, sa paggamit nito ng salitang “katotohanan.” Ang salitang iyon ay binubuo ng tatlong titik na kumakatawan sa walang-hanggang ebanghelyo at sa mga mensahe ng tatlong anghel, at tumutukoy sa katapusan ng kuwento ng paglalang. Ang wakas ng gitna ng Bibliya ay isang paglalahad ng alpabetong nilikha ng

kahanga-hangang dalubwika upang itatag ang pagkaunawa na ang ipinahahayag ngayon hinggil sa Kaniyang karakter ay kaayon ng kahulugan ng salitang kapahayagan, sapagkat ang Pahayag ni Jesu-Cristo ay isang mensaheng idinisenyo upang iharap ang isang aspekto ng karakter ni Cristo na hanggang sa ngayon ay hindi pa lubos na kinikilala, kung sakali man. Ang kapahayagang ito ay kaayon sa mga linya ng kasaysayan ng tipan, sapagkat ang kasaysayan ng tipan ay naglalaman ng mga patotoo ng pagsisikap ng Diyos na ihayag ang Kaniyang sarili sa pamamagitan ng mga pangalan habang umuusad ang Kaniyang kasaysayan.

Ang mga dakilang simulain ng kautusan, ng mismong kalikasan ng Diyos, ay isinakatawan sa mga salita ni Cristo sa bundok. Sinumang nagtatayo sa mga ito ay nagtatayo kay Cristo, ang Bato ng mga Panahon. Sa pagtanggap sa salita, tinatanggap natin si Cristo. At tanging yaong sa gayong paraan tumatanggap sa Kanyang mga salita ang nagtatayo sa ibabaw Niya. "Wala nang ibang saligan na maitatag ng sinuman kundi yaong naitatag na, na si Jesucristo." 1 Corinto 3:11. "Wala nang ibang pangalan sa silong ng langit, na ibinigay sa mga tao, na sa pamamagitan nito tayo dapat maligtas." Gawa 4:12. Si Cristo, ang Salita, ang kapahayagan ng Diyos - ang pagpapakita ng Kanyang likas, ng Kanyang kautusan, ng Kanyang pag-ibig, ng Kanyang buhay - ang tanging saligan na sa ibabaw nito maitatayo natin ang isang pagkataong magtatagal. Bundok ng mga Pagpapala, 148.

Sadyang marami pang dapat talakayin hinggil sa katotohanang ito, subalit dito na muna tayo magwawakas.